

CUPRINS

1.	Starea actuală a resurselor forestiere ale Republicii Moldova .....
2.	Diversitatea biologică forestieră.....
2.1	Diversitatea stațiunilor forestiere.....
2.2	Diversitatea ecosistemelor forestiere.....
2.3	Diversitatea specifică.....
2.4	Resursele genetice forestiere.....
2.5	Diversitatea landșaftică a pădurilor Republicii Moldova.....
3.	Analiza cadrului instituțional.....
4.	Analiza cadrului legislativ și normativ.....
5.	Resurse umane din sectorul forestier.....
6.	Planul de acțiuni în domeniul conservării diversității biologice forestiere.....

1. STAREA ACTUALĂ A RESURSELOR FORESTIERE ALE REPUBLICII MOLDOVA

Resursele forestiere ale Republicii Moldova sunt constituite din resursele fondului forestier și a vegetației forestiere de pe terenurile din afara acestuia.

Resursele forestiere la 1 ianuarie 2001 ocupau o suprafață de 422,8 mii ha inclusiv, păduri – 372,3 mii ha, plantații de tufari și arbuști – 19,4 mii ha și perdele forestiere de protecție – 31,1 mii ha (1).

Volumul total de masă lemnoasă constituie 41,6 mln m³. Pentru fiecare locuitor din Republica Moldova revine câte 0,075 ha păduri și câte 9,35 m³ masă lemnoasă.

Fondul forestier este gestionat de către autoritățile silvice de stat 353,5 mii ha (90,0%) și autoritățile administrației publice locale 39,2 mii ha (10,0%).

Pădurile sunt repartizate extrem de neuniform: Zonei de Centru îi revin circa 60% (gradul de împădurire – 13,5%), Zonei de Nord – 26% (gradul de împădurire – 7,2%) și Zonei de Sud – 16% (gradul de împădurire – 6,7%).

Pădurile Moldovei sunt formate din specii de foioase (97,8%) și de rășinoase doar 2,2%.

Structura fondului forestier pe clase de vârstă se caracterizează prin dezechilibre importante. Vârsta medie a arboretelor este de 40 ani, arboretele tinere constituie 26,3%, cele de vârstă mijlocie – 43,7%, preexploatabile – 17,5%, iar cele exploatabile – 12,5%.

Volumul mediu la un hectar este de 124 m³, iar creșterea medie de 3,0 m³/ha/an. Clasa medie de producție 2,3 (M. Orlov), iar consistența medie este de 0,73.

Posibilitatea de recoltare la produsele principale, stabilită prin amenajamentele silvice este de 195 mii m³/an. La produsele secundare (tăierile de îngrijire și igienă) posibilitatea anuală de recoltare este de 180 mii m³.

Pădurile din Republica Moldova sunt încadrate în grupa I funcțională, având în exclusivitate funcții de protecție a mediului înconjurător. În raport cu funcțiile prioritare ce le îndeplinesc, sunt stabilite următoarele subgrupe funcționale – păduri cu funcții:

1. De protecție a apelor (1,6%);
2. De protecție a terenurilor și solurilor (6,7%);
3. De protecție contra factorilor climatici și industriali dăunători (48,6%);
4. De recreere (29,5%);
5. De interes științific și ocrotire a genofondului și ecofondului forestier (13,6%).

Pentru fiecare categorie funcțională prin amenajamentele silvice sunt stabilite măsuri diferențiate de gospodărire în raport cu funcțiile atribuite.

În perioada postbelică au fost plantate circa 200 mii ha terenuri impracticabile în agricultură. Suprafața pădurilor a sporit cu 60%. În mare majoritate aceste specii au fost salcâmul, glădiță, plopul, nucul, pinul, mesteacănul.

Pădurile Moldovei sunt încadrate în categoria pădurilor cu pericol incendiar redus (în medie clasa 3,6).

Un pericol mare pentru vegetația forestieră îl constituie tăierile și pășunatul ilicit, poluarea pădurilor cu deșeuri și reziduuri menajere, industriale, de construcții și de altă natură.

În perioada anilor 1992-1999 tăierile ilicite în pădurile gestionate de către autoritățile silvice au constituit 174 mii m³ ce echivalează cu 1400 ha teren cu pădure sau 1% din volumul pădurilor. În același timp pierderile în terenurile gestionate de alte autorități au constituit 13%.

Pășunatul neautorizat a luat amploare, aducând prejudiciu mai mare ca tăierile ilicite, întrucât nu permite regenerarea pădurilor. Astfel, au fost compromise 6% din suprafețele plantate cu culturile silvice. Dauna cauzată pădurilor nu este estimată, fiind lipsă depistarea și evidența strictă a tuturor cazurilor de încălcări ale legislației silvice.

Sectorul forestier oferă anual economiei naționale masă lemnoasă în volumul de circa 360-400 mii m³. Necesitățile de încălzire a locuințelor în localitățile rurale sunt satisfăcute la 60-70%.

Veniturile sectorului forestier constituie 0,3-0,4% din produsul intern brut (34-35 mln lei).

Pădurile aflate în gestiunea altor autorități constituie 10% și au fost plantate în ultimii 50 ani. Funcțiile îndeplinite de aceste arborete sunt cele de protecție a terenurilor și solurilor și contra factorilor industriali și climatici dăunători.

În aceste păduri nu se respectă regimul silvic, sunt tăiate și pășunate abuziv nelegitim.

Vegetația forestieră de pe terenurile din afara fondului forestier este reprezentată prin perdelele forestiere de protecție a câmpurilor, căilor de acces și grupurile de arbori și arbori solitari din perimetrele orașelor și altor localități.

Suprafața perdelelor forestiere de protecție constituie 31,1 mii ha și se află în gestiunea:

1. autorităților administrației publice locale	- 28,8 mii ha
Inclusiv pe terenuri din	
• Fondul de rezervă	- 22,4 mii ha
• Fondul apelor	- 0,1 mii ha
• Cu destinație agricolă	- 6,2 mii ha
• Intravilanul localităților	- 0,1 mii ha
2. autorităților centrale și locale de transport:	- 2,2 mii ha
• feroviar	- 1,5 mii ha
• rutier	- 0,7 mii ha
• altor organizații de transport	- 0,1 mii ha

Concluzii:

1. Republica Moldova este printre țările din Europa cu cel mai mic grad de împădurire.
2. Dispersarea resurselor forestiere reprezintă un factor negativ.
3. Tăierile nelegitime și pășunatul neautorizat reprezintă cele mai mari pericole pentru existența resurselor forestiere și a diversității biologice.

Distribuția populației, pădurilor și terenurilor cu vegetație forestiere pe grupe regionale

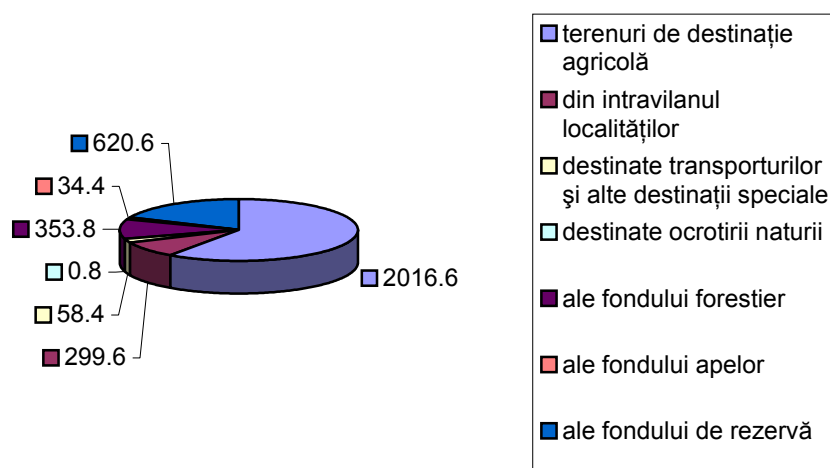
2,478 mln ha

<i>Populația</i>	<i>Pădurile și terenuri cu vegetație forestieră</i>
Europa – 44%	Europa – 9%
America de Nord – 23%	America de Nord – 28%
CSI – 22%	CSJ – 38%
<u>Restul lumii – 11%</u>	<u>Restul lumii – 25%</u>
1005	100%
Păduri – 1,682 mln ha (68% ⁹)	Terenuri cu vegetație forestieră – 795 mln ha (32%)
Europa – 10%	- 5%
America de Nord – 27%	- 32%
CSI – 52%	- 10%
<u>Restul lumii – 11%</u>	<u>- 53%</u>
100%	100%

Republica Moldova. Categoriile de terenuri

Populația	- 4293 mii
Total terenuri	- 3384,2 mii ha/100%
1. Terenuri de destinație agricolă	- 2016,6 mii ha/60%
2. Terenuri din intravilanul localităților	- 299,6 mii ha/8,8%
3. Terenuri destinate industriei, transporturilor și alte destinații speciale	- 58,4 mii ha/1,6%
4. Terenuri destinate ocrotirii naturii	- 0,8 mii ha/-
5. Terenuri ale fondului forestier	- 353,8 mii ha/10,4%
6. Terenuri ale fondului apelor	- 34,4 mii ha/1,0%
7. Terenuri ale fondului de rezervă	- 620,6 mii ha/18,2%

Categoriile de terenuri

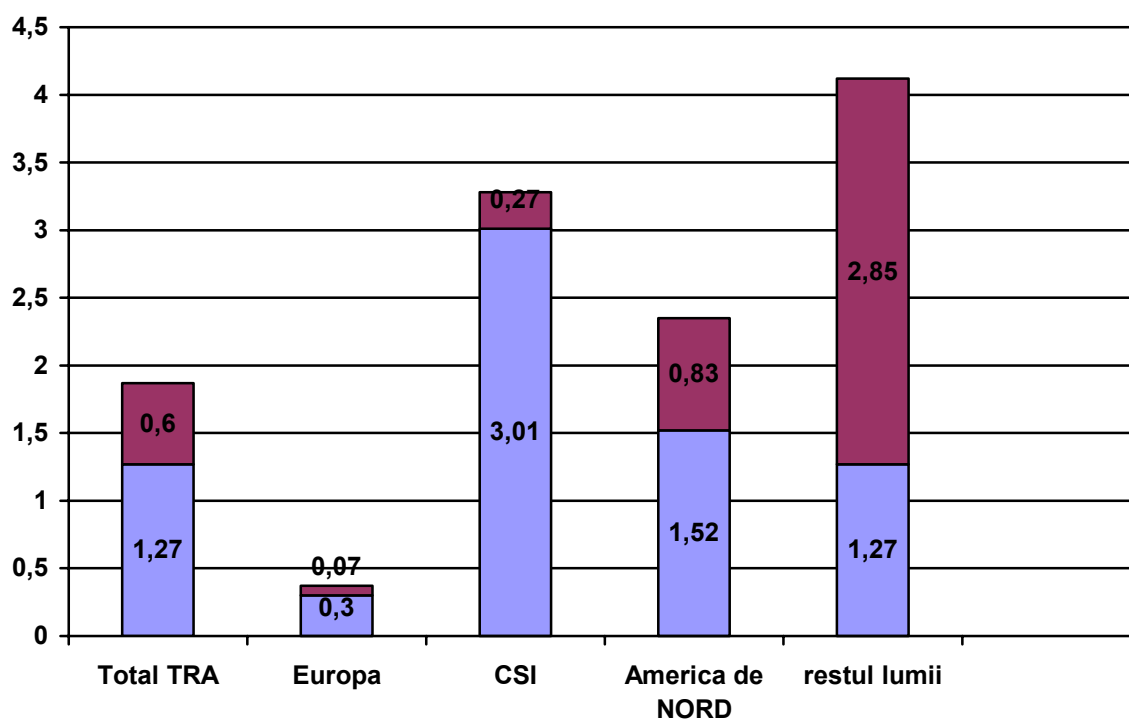

Gradul de împădurire (păduri + alte terenuri cu vegetație forestieră) în raport cu suprafața totală a țării

Tabelul nr.1

Finlanda	- $71,9\% + 2,9 = 74,8$
Suedia	- $66,8 + 7,3 = 74,1$
Estonie	- $48,1 + 3,5 = 51,6$
Latvia	- $46,4 + 1,8 = 48,2$
Lituania	- $31,6 + 1,1 = 32,7$
Austria	- $46,5 + 1,0 = 47,5$
Ungaria	- $19,9 + 0 = 19,9$
Polonia	- $29,4 + 0 = 29,4$
Slovacia	- $41,9 + 0,3 = 42,2$
Germania	- $31,1 + 0 = 31,1$
Elveția	- $30 + 1,6 = 31,6$
Irlanda	- $8,6 + 0 = 8,6$
Marea Britanie	- $10,2 + 0 = 10,2$
Cyprus	- $12,8 + 17,8 = 30,6$
Grecia	- $25,7 + 24,1 = 49,8$
Israel	- $5,7 + 2,2 = 7,9$
Malta	- $1,1 + 0 = 1,1$
România	- $27,5 + 1,7 = 29,2$
Republica Moldova	- $9,8 + 0,9 = 10,7$
Ukraina	- $16,3 + 0,1 = 16,4$
Federația Rusă	- $49,9 + 4,3 = 54,2$
SUA	- $23,7 + 8,8 = 32,5$
Japonia	- $66 + 3,0 = 69,0$

Paduri si alte terenuri forestiere la un locuitor pe grupe regionale

2. Diversitatea biologică forestieră

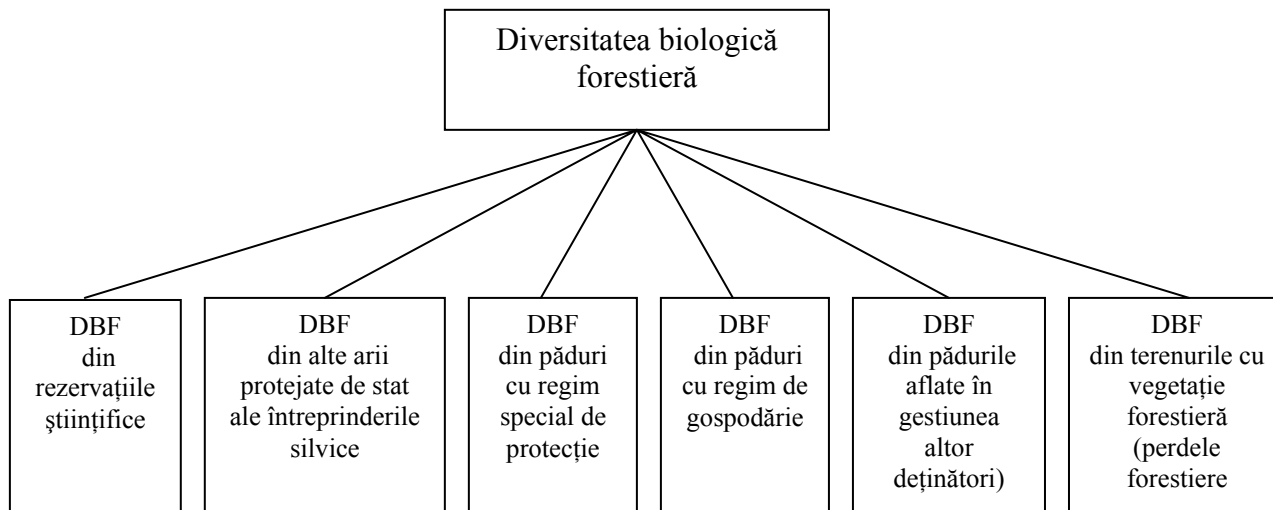
Relieful, clima și solurile Republicii Moldova explică condițiile de formare și de răspândire a vegetației spontane. Asupra mecanismului dezvoltării comunităților vegetale o influență negativă o are activitatea antropogenă. În urma acestei activități au fost distruse aproape 80% din suprafețele ocupate de vegetație naturală.

Relieful deluros al Moldovei condiționează răspunderea vegetației potrivit legității altitudinale.

Vegetația forestieră este reprezentată prin păduri de foioase de tipul celor din Europa Centrală. Răspândirea lor pe teritoriul ținutului depinde de nivelurile hipsometrice, de expoziția și gradul de înclinare a pantelor, de sol și de alte condiții. În dependență de factori, s-au format diferite tipuri de păduri și asociații silvice.

Pădurile sunt reprezentate prin circa 5000 trupuri dispersate neuniform cu suprafețe între 1 ha și 15000 ha.

Schema Diversității Biologice Forestiere în dependență de categoriile de terenuri

Structura pădurilor și evoluția compoziției este prezentată în tabelul nr. 2

	<i>După statistica pădurilor, 1925</i>		<i>După amenajamentul întocmite în ...</i>				<i>La 01.01.1997</i>	
	<i>mii ha</i>	<i>%</i>	<i>1965</i>		<i>1985</i>		<i>mii ha</i>	<i>%</i>
			<i>mii ha</i>	<i>%</i>	<i>mii ha</i>	<i>%</i>		
Fond forestier, total, din care	234,2	100	306,1	100	388,7	100	394,4	100
1. Păduri aflate în gestiunea altor deținători	20,3	9	62,9	21	64,7	17	48,8	12
2. Păduri aflate în gestiunea autorităților silvice	213,9	91	243,2	79	324,0	83	345,6	88
Suprafața acoperită cu păduri	190,4	100	198,0	100	271,3	100	295,3	100
Cvercinee:	109,1	57	125,1	63	140,4	52	140,6	48
Gorun și stejar pedunculat	-	-	121,0	61	135,6	50	135,8	46
Stejar pufos	-	-	4,1	2	2,8	2	4,8	2
Fag	2,5	1	0,4	-	0,4	-	0,4	-
Diverse specii tari:	54,5	29	62,4	32	113,7	42	136,6	46
Frasin	11,3	6	16,1	8	16,0	6	16,6	6
Carpen	20,5	11	9,9	5	9,4	3	9,4	3
Salcâm	0,8	-	26,7	14	70,8	26	93,9	32
Ulm	6,9	4	2,4	1	3,0	1	3,1	1
Nuc	-	-	2,5	1	6,6	3	6,6	2
Alte foioase tari	15,0	8	4,8	3	7,9	3	7,0	2
Diverse specii moi:	24,3	13	10,0	5	10,6	4	10,5	4
Tei	13,2	7	3,5	2	2,9	1	2,9	1
Plopi	11,1	6	4,6	2	5,7	2	5,7	2
Salcie	-	-	1,9	1	1,9	1	1,9	1
Rășinoase	-	-	0,1	-	6,2	2	7,2	2

2.1. Diversitatea stațiunilor forestiere

T.S. Geideman (1964, 1966,1968) deosebește patru categorii de biotopuri în dependență de asigurarea plantelor cu umezeală:

1. Biotopuri jilave, răspândite în văile râurilor, unde asigurarea cu apă are loc din contul apelor freatice
2. Biotopuri reavăne , răspândite pe locurile înalte în partea centrală (Codrii), pe podișul Nistrului și izolat la nordul și sudul republicii, în locuri cu precipitații abundente în perioada de vegetație a plantelor.
3. Biotopuri aride, răspândite pe pantele sudice și sud-vestice din sudul Moldovei. Asigurarea cu apă este numai atmosferică.
4. Biotopuri subaride, răspândite pe pantele sudice din sudul Moldovei, asigurarea cu apa de asemenea numai atmosferică.

O altă clasificare a tipurilor de stațiune a fost făcută în baza lucrărilor de amenajare din 1975 și 1985.

Tipurile de stațiuni au fost stabilite în dependență de troficitate și umeditate.

Gradele de troficitate se notează cu simbolurile A, B, C și D având următoarele semnificații

A	- soluri foarte sărace	- bor
B	- soluri sărace	- subor
C	- soluri bogate	- sugrudoc
D	- soluri foarte bogate	- grud

Gradele de umeditate se notează cu cifre:

0	- soluri foarte uscate
1	- soluri uscate
2	- soluri reavene
3	- soluri jilave
4	- soluri umede
5	- soluri ude

Începând cu anul 1992 s-a trecut la aplicarea în practica amenajării pădurilor din Republica Moldova a sistemului tipologic românesc.

După clasificarea utilizată în tipologia forestieră românească formațiile de vegetație forestieră identificate în Republica Moldova se încadrează în etajele fitoclimatice:

- deluros discontinuu de cvercete cu gorun și făgete de limită cu gorun și făgete de limită inferioară – FD₂;
- deluros de strejărete – FD;
- silvostepă – Ss;

din zonele fitoclimatice: forestieră, silvostepă și stepă.

Au fost identificate și definite următoarele tipuri de stațiuni (conform dl. Marian Gh. Tudoran):

Tipurile de stațiune

➤ în FD₂ – etajul deluros de cvercete cu gorun și șleauri de deal și al făgetelor de limită inferioară (6)

- 6123.** Silvostepă deluroasă de cvercete de pedunculat (ecotip de silvostepă), extrazonală în deluros de cvercete (cu gorun) pe versanți însoriți și platouri (predominant), cu complexe de cernoziomuri argiloiluviale și cambice, și soluri cenușii, Bi;
- 6124.** Silvostepă deluroasă de cvercete de pufos extrazonală în deluros de cvercete (cu gorun) pe culmi și treime mijlocie-superioară pe versanți însoriți, cu complexe de soluri cenușii, pseudorendzine și cernoziomuri argiloiluviale, Bm(i);
- 6151.** Deluros de cvercete cu gorunete pe platouri și versanți însoriți, cu soluri cenușii +/- cernoziomuri argiloiluviale, edafic mijlociu, Bi(m);
- 6154.** Deluros de cvercete cu gorunete, goruneto-șleauri pe platouri, versanți semiînsoriți și însoriți, cu soluri cenușii, cenușii-brune și brune slab luvice, edafic mijlociu cu *Carex pilosa*, Bm;
- 6155.** Deluros de cvercete cu gorunete, goruneto-șleauri pe platouri, versanți însoriți și semiînsoriți, cu soluri cenușii, cenușii-brune, +/- brune slab luvice edafic mijlociu cu *Asperula-Asarum-Stellaria*, Bm;
- 6156.** Deluros de cvercete cu gorunete, goruneto-șleauri pe platouri, versanți însoriți și semiînsoriți, cu soluri cenușii, cenușii-brune, edafic mare cu *Asperula-Asarum-Stellaria*, Bs;
- 6252.** Deluros de cvercete cu făgete de limită inferioară, amestecături de șleau cu fag, pe versanți umbriți, cu soluri cenușii deschise, brune tipice și slab luvice, edafic mijlociu, cu *Asperula-Asarum – Stalarria*, Bm;

- 6253.** Deluros de cvercete cu fâgete de limita inferioară, amestecuri de șleau cu fag, pe versanți umbriți, cu soluri cenușii deschise, cenușii-brune, brune tipice și slab luvice, edafic mare cu *Asperula-Asarum-Stalarlaria*, Bs;
- 6264.** Deluros de cvercete cu stejărete, plopișuri, de luncă de deal (funduri de văi), cu soluri cenușii +/- gleizate, edafic mare, Bs;
- 6265.** Deluros de cvercete cu vegetație de mlaștină, stuf, papură, pe depresiuni de bază de versanți, cu soluri gleice, Bm(i);
- 6271.** Deluros de cvercete cu stejăreto-șleauri cu carpen, pe vale și treime inferioară de versanți, cu soluri cenușii-brune, edafic mare, Bs;
- 6272.** Deluros de cvercete cu șleauri de deal cu carpen, stejăreto-goruneto-șleauri, șleauri cu gorun, pe platouri și versanți umbriți, cu soluri cenușii, cenușii-brune +/- brune slab luvice, edafic mijlociu, Bm;
- 6310.** Deluros de cvercete cu plantații – culturi de ameliorare -, pe versanți cu expuneri variate, ravene, cu soluri diverse: erodisoluri, litosoluri, coliviosoluri, soluri carbonatice înțelenite, provenite din soluri cenușii și cernoziomuri, Bi.

➤ **În FD₁ – etajul deluros de stejărete (7)**

- 7210.** Deluros de cvercete cu stejărete, pe platouri și versanți calcaroși, cu soluri litice, litice-rendzinice, edafic mic, Bi;
- 7410.** Deluros de cvercete cu stejărete pe versanți moderat pînă la puternic înclinați mai rar platouri, cu soluri cenușii, edafic submijlociu-mijlociu, Bi;
- 7420.** Deluros de cvercete cu stejar pe platouri și versanți slab moderat înclinați, cu soluri cenușii, cenușii-brune, +/- brune slab luvice, edafic mare-mijlociu, Bm;
- 7430.** Deluros de cvercete cu stejar pe văi și treime inferioară de versanți, cenușiu, cenușiu închis +/- cernoziom argiloiluvial, edafic mare, Bs;

➤ **În S_s - silvostepă (9)**

- 9130.** Silvostepă deluroasă de cvercete cu plantații – culturi de ameliorare -, pe versanți cu expuneri variate, ravene, cu soluri diverse: erodisoluri, litosoluri, coliviosoluri, soluri carbonatice înțelenite, provenite din cernoziomuri, Bi;

- 9220.** Silvostepă deluroasă externă și extrazonal în stepă de stajărete xerofite de pufos, Bi, cernoziom slab levigat pe loess;
- 9230.** Stepă, terenuri slab înclinate cu cvercete de pedunculat, pe cernoziom carbonatic, Bi;
- 9240.** Silvostepă deluroasă externă de pedunculat (ecotip de silvostepă), pe versanți divers înclinați, cu cernoziom slab levigat, Bi;
- 9330.** Silvostepă deluroasă de cvercete de pufos, pe culmi și treime mijlocie-superioară de versanți însoriți, cu cernoziomuri argiloiluviale și cambice, Bi (m);
- 9340.** Silvostepă deluroasă de pedunculat (ecotip de silvostepă), pe paltouri și versanți slab-moderat înclinați, cu cernoziomuri cambice și argiloiluviale, Bi;
- 9350.** Silvostepă deluroasă de gorunet, Bi, cernoziom argiloiluvial pe loesse sau materiale loessoide;
- 9520.** Silvostepă deluroasă de pedunculat (ecotip de silvostepă), pe văi și treime inferioară de versanți (predominant), cernoziom cambic, argiloiluvial, Bi;
- 9612.** Silvostepă – luncă de zăvoi de plop, șleau – plop -, aluvial moderat humifer, temporar slab umezit freatic, rar și scurt inundabil, Bm;
- 9613.** Silvostepă – luncă de zăvoi de plop -, Bm-s, aluvial moderat humifer, profund freatic umed, foarte rar și scurt inundabil;
- 9614.** Silvostepă – luncă de zăvoi de plop -, Bm-s, aluvial intens humifer, freatic umed, rar și scurt inundabil;
- 9623.** Silvostepă – luncă de zăvoi de salcie -, aluvial amfisemigleic, anual prelungit inundabil, Bm;
- 9624.** Silvostepă – luncă de zăvoi de salcie -, aluvial gleizat, anual relativ prelungit inundabil;
- 9641.** Silvostepă – luncă de șleau-, sol zonal freatic umed, neinundabil sau foarte rar și scurt inundabil, Bm;
- 9642.** Silvostepă – luncă de șleau-, sol zonal freatic umed, neinundabil sau foarte rar și scurt inundabil, foarte profund, Bm.

2.2. Diversitatea ecosistemelor forestiere

În timpul amenajării pădurilor după 1992 tipurile de pădure au fost identificate luându-se în considerare întregul complex al vegetației și factorilor staționali.

Identificarea și denumirea tipurilor de pădure s-a făcut respectând cheia pentru determinarea tipurilor de pădure, pe baza informațiilor culese privind compoziția arboretelor, clasele de producție și ansamblul condițiilor staționale.

Tipurile de pădure identificate și definite se prezintă în tabelul de mai jos.

Tabelul nr.3

Tipuri de pădure din Republica Moldova pe grupe de tipuri, formații și grupe de formații forestiere

FORMATIA Grupa de tipuri	Tipuri de pădure
1	2
GRUPA DE FORMATII 4. FĂGETE SI TIPURI DE PĂDURE CU PARTICIPAREA FAGULUI (FĂRĂ STEJAR, FAGETA)	
4.3 FĂGETE AMESTICATE (FAGETA COMPOSITA)	
431. Făgeto-carpinete cu floră de mull (Fageta-Carpineta asperuletoasă)	4311. Făgeto-cărpinet cu flora de mull, Ps 4312. Făgeto-cărpinet cu flora de mull de productivitate mijlocie, Pm
433. Făgete amesticate de dealuri (Fageta - Tilietosa)	4311. Făget amestecat din regiunea de dealuri, Pm
1	2
GRUPA DE FORMATII 5. GORUNETE ȘI TIPURI DE PĂDURE CU GORUN (QUERCETA SESSILIFLORAE COMPOSITA)	
5.1. GORUNETE PURE (QUERCETA SESSILIFLORAE)	
511. Gorunete cu floră de mull (Querceta sessiliflorae asperuletoasă)	5111. Gorunet normal cu floră de mull, Ps 5113. Gorunet cu floră de mull de productivitatea mijlocie, P5121. Gorunet cu Carex pilosa de productivitatea mijlocie, Pm
516. Gorunete termofile (Querceta sessiliflorae subtermophila)	5161. Gorunet normal cu cărpiniță, Pm 5162. Gorunet cu cărpiniță de productivitate inferioară, Pi 5163. Gorunet cu scumpie de productivitate inferioară, Pi 5164. Gorunet cu Lithospermum p.c. de productivitate inferioară, Pi
5.2 GORUNETO - FĂGETE (QUERCETA - FAGETA)	
521. Goruneto- făget cu floră de mull (Querceta - Fageta asperuletoasă)	5211. Goruneto-făget cu flora de mull, Ps
5.3 ȘLEAURI DE DEAL CU GORUN (QUERCO - SESSILIFLORAE)	
531. Șleau de deal cu gorun și fag (Querco -sessiliflorae - Carpineta - fagetosa)	5312. Șleau de deal cu gorun și fag de productivitate superioară, Ps 5314. Șleau de deal cu gorun și fag de productivitate mijlocie, Pm
532. Șleau de deal cu gorun fără fag (Querco - sessiliflorae - Carpineta - tilietosa)	5322. Șleau de deal cu gorun și fag de productivitate superioară, Ps (fără tei) 5323. Goruneto-șleau de productivitate mijlocie, Pm 5323. Goruneto-șleau de productivitate mijlocie, Pm (fără tei) 5324. Șleau de deal cu gorun, Pm 5324. Șleau de deal cu gorun, Pm (cu tei pucios) 5324. Șleau de deal cu gorun de productivitate mijlocie, Pm (fără tei)

5.5 ȘLEAURI DE DEAL CU GORUN ȘI STEJAR PEDUNCULAT (QUERCO - ROBORIS - SESSILIFLORAE - CARPINETA)	
5.51. Șleauri de deal cu gorun și stejar pedunculat (Quercu - Roboris - Sessiliflorae - Carpineta)	5512. Șleau de deal cu gorun și stejar pedunculat de productivitate superioară (faciesurile cu carpen, tei pucios, local și tei argintiu), Ps 5513. Stejăreto - goruneto-șleau de productivitate mijlocie, Pm 5513. Stejăreto - goruneto - șleau de productivitate mijlocie (faciesul cu carpen și cireș), Pm 5514. Șleau de deal cu gorun și stejar pedunculat de productivitate mijlocie, Pm
5.6. GORUNETO - FRĂSINETE (QUERCETO - FRAXINETA)	
561. Goruneto - frăsinet (Querceto - fraxineta carocetosa pilosa)	5611. Goruneto - frăsinet de productivitate mijlocie, Pm
GRUPA DE FORMATII 6. STEJĂRETE DE STEJAR PEDUNCULAT ȘI PĂDURI CU STEJAR PEDUNCULAT (FĂRĂ FAG, QUERCETO - ROBORIS)	
6.1 STEJĂRETE PURE DE STEJAR (QUERCETO - ROBORIS)	
612. Stejărete de luncă (Querceta roboris rubosa)	6121. Stejărete de luncă din regiunea de dealuri de productivitate superioară, Ps
613. Stejărete de coastă și platoiri din regiunea de dealuri cu floră mezofită (Querceta roboris aceretosa)	6131. Stejăret de deal cu cireș de productivitate superioară, Ps 6132. Stejăret de deal cu cireă din regiunea de dealuri de productivitate mijlocie, Pm 6132. Stejăret de deal cu cireș din regiunea de dealuri de productivitate mijlocie (faciesul cu mesteacăn), Pm 6133. Stejăret de deal cu cireș de productivitate inferioară, Pi
616. Stejărete de silvostepă (Querceta roboris subtermophilla)	6164. Stejăret pedunculat (ecotip de silvostepă) cu arțar tătăreșc și porumbar, Pi
617. Stejărete pe versanți calcaroși (Querceta roboris lithospermum)	6171. Stejărete pe versanți calcaroși de productivitate inferioară, Pi
618. Stejăreto - gorunete pe versanți calcaroși (Querceto - roboris - sessiliflorae - lithospermum)	6181. Stejăreto - gorunet pe versanți calcaroși de productivitate inferioară, Pi
6.2 ȘLEAURI DE DEAL DE STEJAR PEDUNCULAT (QUERCO - ROBORI - CARPINETA)	
6.2 Șleauri de deal de stejar pedunculat (Quercu - robori - Carpineta submontana)	6211. Stejăreto-șleau de deal de productivitate superioară (faciesurile cu carpen, cu carpen și cireș), Ps 6212. Șleau de deal cu stejar pedunculat de productivitate superioară (faciesurile cu carpen, cu carpen și cireș), Ps 6213. Stejăreto-șleau de deal de productivitate mijlocie (faciesurile cu carpen, cu carpen și cireș), Pm 6215. Șleau de deal cu stejar pedunculat de productivitate mijlocie (faciesurile cu carpen, cu carpen și cireș), Pm
6.3 ȘLEAURI DE LUNCĂ (QUERCO - ROBORI - CARPINETA - FRAXINETOSA)	
631. Șleauri de luncă din regiune de dealuri (Quercu - robori - Carpineta - fraxinetosa - submontana)	6311. Șleau de deal din regiunea deluroasă (faciesul cu carpen, tei pucios, local și tei argintiu, frasin), Ps
633. Șleau de luncă din silvostepă (Quercu - robori - Carpineta - fraxinetosa - subtermophila)	6331. Șleau de luncă din silvostepă de productivitate superioară, Ps 6332. Șleau - plopiș de luncă din silvostepă de productivitate superioară, Ps 6333. Stejăreto - șleau de luncă din silvostepă de productivitate mijlocie, Pm 6334. Șleau - plopiș de luncă din silvostepă de productivitate mijlocie, Pm
8.2 STEJĂRETE PURE DE STEJAR PUFOS (QUERCETA PEBESCENTIS)	
821. Stejărete de stejar pufos din zona forestieră	8211. Stejar pufos pur din zona forestieră, Pi

(Querceta pubescentis duinensis)	8214. Stejar pufos pur din zona forestieă de productivitate mijlocie, Pm
822. Stejărete de stejar pufos din silvostepă (Querceta pubescentis subtermophila)	8221. Stejar pufos pur din silvostepă pe substrat de loess sau lut, Pi 8225. Stejar pufos din silvostepă de productivitate mijlocie, Pm
GRUPA DE FORMAȚII 9. PĂDURI DE PLOP ȘI SALCIE (POPULETA, SALCIETA)	
PLOPIȘURI PURE DE PLOP ALB (POPULETA ALBAE)	
911. Zăvoi de plop alb (Populeta albae rubosa)	9111. Zăvoi de plop alb de productivitate superioară, Ps 9112. Zăvoi de plop alb de productivitate mijlocie, Pm
951. Zăvoaie de salcie (Saliceta albae rubosa)	9513. Zăvoi de salcie de productivitate superioară, Ps 9515. Zăvoi de salcie de productivitate mijlocie, Pm 9516. Zăvoi de salcie de productivitate inferioara, Pi
9.6 AMESTICURI DE PLOP ȘI SALCIE (POPULETO-SALICETA)	
961. Zăvoaie amestecate de plop și salcie (Populeto - Saliceta rubosa)	9611. Zăvoi normal de plop și salcie, Ps 9612. Zăvoi de plop și salcie de productivitate mijlocie, Pm
GRUPA DE FORMAȚII 10. PĂDURI CONSTITUITE DIN DIVERSE SPECII DE FOIOASE	
0.6 CULTURI DE AMELIORARE A TERENURILOR DEGRADATE	
061. Culturi silvice de ameliorare din regiunea deluroasă forestieră	0611. Culturi silvice (plantații) de ameliorare a terenurilor degradate din regiunea deluroasă forestieră, Pi
062. Culturi silvice de ameliorare din silvostepă și stepă	0621. Culturi silvice (de ameliorare a terenurilor degradate din silvostepă deluroasă și stepă)

În vederea aplicării în amenajarea pădurilor din Republica Moldova a avantajelor tipologiei ecosistemice s-a conturat un sistem tipologic pe baze ecosistemice.

Prin cercetările efectuate cu prilejul lucrărilor de amenajare s-au identificat următoarele tipuri de ecosistem forestier:

TIPURI DE ECOSISTEM FORESTIER

4216. Făget cu carpen înalt și mijlociu productiv, cu mull, pe soluri cenușii-brune, brune tipice și brune luvice, eu-și mezobazice, hidric echilibrate, cu Asperula-Asarum-Stellaria, moldovean;

4316. Făget amestecate, înalt și mijlociu productiv, cu mull, pe soluri cenușii, cenușii-brune, brune tipice și brune slab luvice, eu-și mezobazice, hidric echilibrate, cu Asperula-Asarum-Stellaria, moldovean;

4516. Șleau de deal cu gorun și fag (tei argintiu) înalt și mijlociu productiv, cu mull, pe soluri cenușii, cenușii-brune, brune tipice și brune slab luvice, eu-și mezobazice, hidric echilibrate și cvasiechilibrate, cu Asperula-Asarum-Stellaria, moldovean;

4616. Goruneto-făget înalt și mijlociu productiv, cu mull, pe soluri cenușii, cenușii-brune, brune tipice și brune slab luvice, eu-și mezobazice, hidric echilibrate, cu Asperula-Asarum-Stellaria, moldovean;

5111. Gorunet slab productiv, cu mull, pe complexe de soluri cenușii și cernoziomuri argiloiluviale, eubazice, hidric deficitare, cu *Lithospermum*, moldovean;

5116. Gorunet înalt și mijlociu productiv, cu mull, pe soluri cenușii, cenușii-brune, +/- brune slab luvice, eu-și mezobazice, hidric echilibrate și cvasiechilibrate, cu *Asperula-Asarum-Stellaria*, moldovean;

5125. Gorunet mijlociu productiv, cu mull – moder (mull), pe soluri cenușii, cenușii-brune, +/- brune slab luvice, mezobazice hidric cvasiechilibrate, cu *Carex pilosa*, moldovean;

5216. Gorunet cu carpen, înalt și mijlociu productiv, cu mull, pe soluri cenușii, cenușii-brune, +/- brune slab luvice, eu-și mezobazice, hidric echilibrate și cvasiechilibrate, cu *Asperula-Asarum-Stellaria*, moldovean;

5316. Șleau de deal cu gorun (tei pucios, carpen) înalt și mijlociu productiv, cu mull, pe soluri cenușii, cenușii-brune, +/- brune slab luvice, eu-și mezobazice, hidric echilibrate și cvasiechilibrate, cu *Asperula-Asarum-Stellaria*, moldovean;

5416. Șleau de deal cu gorun (tei argintiu, carpen) înalt și mijlociu productiv, cu mull, pe soluri cenușii, cenușii-brune, +/- brune slab luvice, eu-și mezobazice, hidric echilibrate și cvasiechilibrate, cu *Asperula-Asarum-Stellaria*, moldovean;

5611. Gorunet cu cărpinița slab productiv, cu mull, pe complexe de soluri cenușii, +/- cernoziomuri argiloiluviale și cambice, eubazice hidric deficitare, cu *Lithospermum*, moldovean;

5715. Goruneto-frășinet (+/- tei argintiu) mijlociu productiv, cu mull, pe soluri cenușii, cenușe brune, eu- și mezobazice, hidric cvasiechilibrate, cu *Carex pilosa*, moldovean;

6111. Stejăret pedunculat cu arțar tătareș slab productiv, cu mull pe cernoziomuri cambice și argiloiluviale (izolat cenușii) eubazice, hidric perioadic deficitare, cu *Lithospermum*, moldovean;

6114. Stejăret pedunculat (+/- cireș) slab productiv, cu mull – moder (mull) pe soluri cenușii, mezobazice, hidric deficitare, cu *Carex pilosa*, moldovean;

6717. Stejăret de pedunculat înalt și mijlociu productiv, cu mull pe soluri cenușii, cernoziomuri freatic umede, +/- gleizate, eu și mezobazice hidric optimale, cu *Rubus-Aegopodium*, moldovean;

6171. Stejăret de pedunculat cu arțar slab și foarte slab productiv, cu mull, pe cernoziomuri tipice și cambice, carbonatic, eubazice, hidric periodic deficitare, cu *Lithospermum – Chrysanthemum corymbosum*, moldovean;

6216. Stejăret cu carpen (+/- gorun) înalt și mijlociu productiv, cu mull, pe soluri cenușii, cenușii-brune, +/- brune slab luvice, eu-și mezobazice, hidric echilibrate și cvasiechilibrate, cu *Asperula-Asarum-Stellaria*, moldovean;

6316. Șleau pedunculat (+/- gorun) – tei pucios – carpen înalt și mijlociu productiv, cu mull, pe soluri cenușii, cenușii-brune, +/- brune slab luvice, eu-și mezobazice, hidric echilibrate, cu *Asperula-Asarum-Stellaria*, moldovean;

6416. Șleau de pedunculat (+/- gorun) – tei argintiu – carpen înalt și mijlociu productiv, cu mull, pe soluri cenușii, cenușii-brune, +/- brune slab luvice, eu-și mezobazice, hidric echilibrate și cvasiechilibrate, cu *Asperula-Asarum-Stellaria*, moldovean;

6517. Frăsineto – (ulmeto) – stajăret de pedunculat înalt și mijlociu productiv, cu mull, pe soluri aluviale, cernoziomuri freatic umede, eubazice, hidric optimale și echilibrate cu *Rubus caesius* – *Galium aparine*, moldovean;

6617. Plopiș – stejăret de depunculat înalt și mijlociu productiv, cu mull, pe soluri aluviale +/- gleizate, carbonatic, eubazice, hidric optimale, cu *Rubus caesius* – *Galium aparine*, moldovean;

6916. Stejăret de pedunculat cu cireș (+/- mesteacăn) înalt și mijlociu productiv, cu mull, pe soluri cenușii, cenușii-brune, +/- brune slab luvice, și cernoziomuri argiloiluviale, eu-și mezobazice, hidric echilibrate și cvasiechilibrate, cu *Asperula-Asarum-Stellaria*, moldovean;

6071. Stejăreto – gorunet cu arțar tăărăsc slab productiv, cu mull, pe soluri rendzinice (izolat și cenușii), carbonatic eubazice, divers sheletice, hidric periodic deficitare, cu *Lithospermum*, moldovean;

8711. Stejăret de pufos (+/- scumpie) mijlociu și slab productiv, cu mull, pe cernoziomuri agriloiluviale și cambice, eurobazice, hidric deficitare, cu *Lithospermum*, moldovean;

8771. Stejăret de pufos (+/- scumpie) slab și foarte slab productiv, cu mull, pe cernoziomuri tipice și cambice, carbonatic eurobazice, hidric periodic deficitare, cu *Lithospermum*, moldovean;

9617. Zăvoi de plop alb înalt și mijlociu productiv, cu mull, pe soluri aluviale stratificate, gleizate, rar și scurt inundabile, carbonatic eubazice, permanent freatic umezite, cu *Rubus caesius* – *Galium aparine*, moldovean;

9717. Zăvoi de plop alb și salcie înalt și mijlociu productiv, cu mull, pe soluri aluviale fine, gleice sau amfigleice, frecvent scurt – mediu inundate, carbonatic eubazice, hidric optimale, cu *Rubus caesius* – *Galium aparine*, moldovean;

9817. Zăvoi de salcie înalt și mijlociu productiv, cu mull, pe soluri aluviale fine, gleizate sau gleice, frecvent inundate pe timp mediu, carbonatic eubazice, hidric optimale, cu *Rubus caesius* – *Galium aparine*, moldovean;

Pentru terenurile degradate s-a definit tipul de ecosistem forestier artificial, provizoriu:

0311. Culturi silvice (plantații), de ameliorare foarte slab și slab productive, pe complex de soluri diverse, lipsite parțial sau total de orizont humifer – erodisoluri, litosoluri, coluvisoluri, soluri carbonatice înțelenite -, hidric deficitare cu *Branchypodium*, moldovean.

2.3. Diversitatea specifică

Tabelul nr. 4

Specii din păduri periclitare sau pe cale de dispariție

	Specii din țară				Specii din păduri			
	Numărul total de specii	Inclusiv pe cale de dispariție	Endemice	Inclusiv pe cale de dispariție	Numărul Total de specii	Inclusiv pe cale de dispariție	Endemice	Inclusiv pe cale de dispariție
1. Arbori	47	7	20	-	47	7	20	-
2. Alte specii Angiosperme	1752	83	527	57	130	18	71	23
3. Briofite	10	-	10	-	-	-	10	-
4. Lichenofite	16	-	16	-	-	-	16	-
5. Mamifere	67	-	-	-	-	-	11	-
6. Păsări	243	-	-	-	-	-	36	-
7. Alte vertebrate (pești, amfibii, reptilii)	-	-	-	-	-	-	50	-

2.4. Resursele genetice forestiere

Baza semincieră din Republica Moldova include arborete surse de semințe, formate în cele mai productive și stabile arborete naturale: plantațe semincere create din clonele arborilor plus: arbori plus; arhivele de clone: culturi geografice și ecologice: rezervații genetice forestiere. Lucrările de creare a bazei semincere au început la sfârșitul anilor 60 la Stațiunea experimentală pentru silvicultură sub conducerea doc. Iu. Efimov, V. Tișenco, D. Litvinenco. În anii 70-80 s-au creat plantații semincere de clone de stejar pedunculat, stejar pufos, nuc cu o suprafață de 53 ha. În anul 1998 au fost evidențiate 7 rezervații genetice de stejar pufos cu o suprafață de 104,2 ha, 3 de gorun cu o suprafață de 437,5 ha și o rezervație de stejar pedunculat și gorun cu o suprafață de 171,5 ha în ÎSS Tighina și Strășeni. În anul 1991 au fost elaborate Recomandări temporare privind crearea bazei semincere și măsurile de

îngrijire (doc. D.Gociu), în care în dependență de condițiile staționale a fost efectuată raionarea semincere a fondului forestier. Această raionare presupunea crearea unei largi rețele de obiecte a bazei semincere pe bază populațional-genetică. În următorii ani s-au efectuat lucrări în vederea selectării sectoarelor semincere în baza noțiunii de populație. Practic în toate zonele fizico-geografice au fost evidențiate arboretele cele mai reprezentative și productive și în anul 1992 au fost create 85 sectoare cu o suprafață totală de 925,2 ha. Către anul 1996 baza semincere includea:

- 81 arbori plus de stejar pedunculat și pufos;
- 118 arborete surse de semințe cu o suprafață de 1401,9 ha;
- 7 rezervații genetice cu o suprafață de 713,2 ha;
- 12 plantații semincere cu o suprafață de 57,8 ha;
- culturi geografice de stejar pedunculat pe o suprafață de 17,2 ha;
- culturi ecologice de stejar pedunculat pe o suprafață de 3,5 ha;
- arhive clonate de stejar pufos (1,0 ha) și nuc comun (4,0 ha).

În anii 1999-2000 Institutul de Cercetări și Proiectări Silvice în ÎSS Cahul a evidențiat un sector de stejar pedunculat (112 ha), 2 sectoare de stejar pufos (85,0 ha), un sector de salcâm alb 16 ha și în ÎSS Iargara 3 plantații mamă de alun (sorturile Ata-Baba, Cercheskii, Adîgeiskii) pe o suprafață de 3,3 ha.

Anual din fondul forestier se recoltează de la 33,7 până la 200,9 t de semințe. În anii 1998-2000 cantitatea de semințe recoltate s-a micșorat simțitor. Din totalul de semințe forestiere recoltate 69,2 – 93,8% constituie semințele de specii principale, 2,8 – 14,8% semințele de specii însoțitoare și 3,2-17,1% semințe de arbuști.

Tabelul nr.5

Baza semincieră din fondul forestier

Denumirea	Total	
	Unități	Ha
1. Arbori plus total	81	
Inclusiv: stejar pedunculat	32	
Stejar pufos	49	
2. Arborete surse de semințe – total	118	1401,9
Inclusiv stejar pedunculat	52	467,2
Gorun	22	355,2
Stejar pufos	7	179,3
Stejar roșu	2	31,6
Salcâm alb	12	162,5
Fag silvatic	7	54,1

Nuc comun	4	68,3
Carpen	3	40,8
Tei	1	2,6
Jugastru	1	15,0
Alte specii	7	25,3
3. Rezervații genetice forestier – total	7	713,2
Inclusiv: gorun și stejar pedunculat	1	175,5
Gorun	3	433,5
Stejar pufos	3	104,2
4. Plantaje semincere de prima generație – total	12	57,8
Inclusiv: stejar pedunculat	6	30,1
Stejar pufos	1	1,0
Nuc comun	5	36,7
5. Culturi geografice de stejar pedunculat	2	17,2
6. Culturi ecologice de stejar pedunculat	1	3,5
7. Arhive clonale – total	2	5,0
Inclusiv: stejar pufos	1	1,0
Nuc comun	1	4,0

Tabelul nr.6

Recoltarea semințelor forestiere din obiectele bazei semincere (kg)

Specia	Anul						
	1992	1993	1994	1995	1997	1999	2000
Stejar pedunculat	17550	1730	220	17930	9738	406	2299
Stejar pufos	2100				510		688
Gorun		200		3500			
Nuc	300	488	11270	970	2060		100
Salcâm		300					
Stejar roșu		750					
Fag						25	25
Alun				700		118	
Sorb		2					
Total	20000	3470	13470	23100	12388	549	3112
În % din cantitatea de semințe recoltate	13,1	7,4	22,4	12,9	5,6	1,9	6,4

Semințele recoltate din obiectele bazei semincere constituie în medie pe anii 1992-2000 1,9-22,4%, ponderea semințelor genetic ameliorate, mai ales de specii principale, este foarte mică. Cantitatea mică de semințe recoltate din obiectele bazei semincere poate fi explicată prin îngrijirea și conducerea necorespunzătoare a arboretelor, precum și prin neglijarea importanței acestor lucrări.

2.5. Diversitatea landsaftică a pădurilor Republicii Moldova

În tipul amenajării au fost apreciate tipurile de landsafturi a pădurilor recreaționale a Republicii Moldova. Tipul majoritar a fost determinat cel inclus 85% cu consistența 0,6-1,0. Cele semideschise constituie 6%, iar cele deschise – 9%.

Caracteristica landsaftică a fost determinată după următorii indici:

- estetic (trei clase)
- recreațional (trei clase)
- stabilitatea arboretelor (patru clase)
- accesibilitatea (trei clase)
- vizibilitatea (trei clase)
- stadiile digresiei recreaționale (cinci clase)

Concluzii:

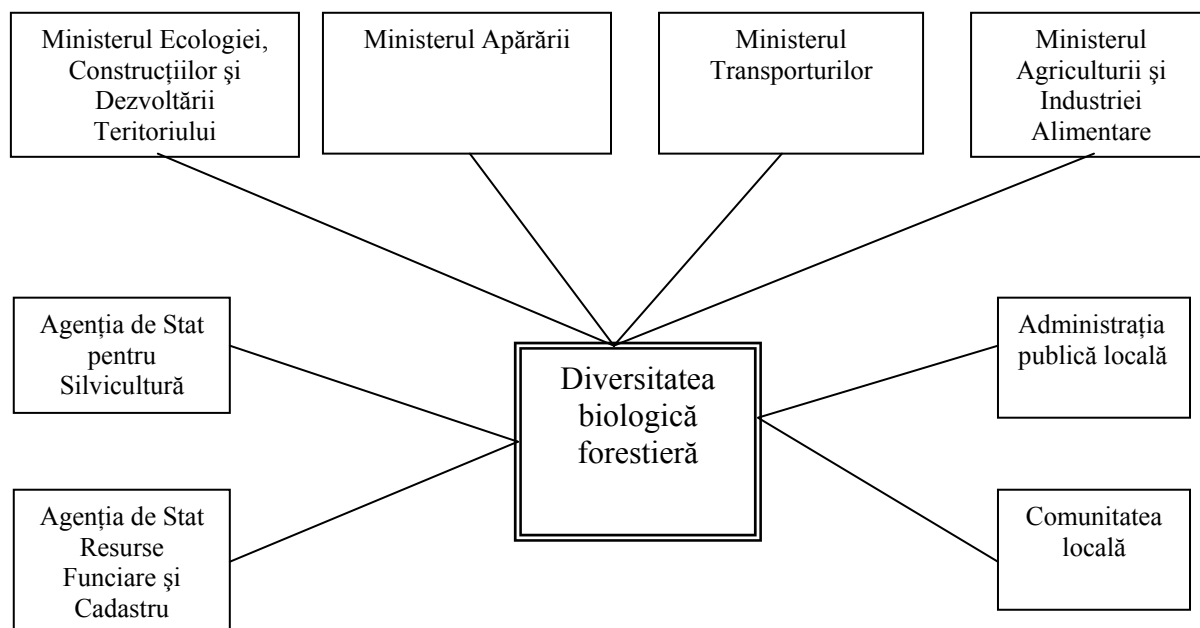
Pentru menținerea, conservarea și ameliorarea diversității biologice și landsaftice a pădurilor este necesar în primul rând de a cunoaște în toată complexitatea și la toate nivelurile. În acest scop sînt necesare cercetări ecosistemice complexe. Astfel va fi elaborată argumentarea științifică a activităților de conservare a diversității biologice forestiere.

- Alt tip de cercetări sînt cele genetico-populaționale, care practic lipsesc.

Cunoașterea genofondului populațiilor forestiere este absolut necesar pentru realizarea de arborete stabile și înalt productive.

- Diversitatea specifică este de asemeni studiată insuficient.

3. Analiza cadrului instituțional

Analiza evoluției structurii instituționale de gestionare a fondului forestier

Evoluția structurii instituționale a ramurii silvice a fost influențată de-a lungul anilor în special de schimbările politice și conjunctură.

În perioada interbelică funcția de autoritate silvică centrală în acest teritoriu era îndeplinită de Direcția Regională Silvică Chișinău subordonată Casei de Administrare a Pădurilor de Stat. În subordonarea nemijlocită a direcției menționate, care gestiona pădurile din proprietatea statului (214 mii ha sau 91%), activau 20 ocoale silvice cu divizarea în districte și cantoane. Aparatul central al Direcției era alcătuit din trei servicii (secții), Inspectoratul de control, Inspectoratul financiar, unde activau 14 ingineri.

În anul 1930 în baza Direcției a fost constituit Inspectoratul de Regim Silvic Chișinău practic cu aceeași structură, care a activat până în anul 1944. Principalele funcții ale autorităților silvice de stat din această perioadă au fost asigurarea pazei, protecției, folosirii și regenerării pădurilor aflate în gestiune. Restul pădurilor (circa 30 mii ha) erau administrate de proprietarii acestora fără respectarea regimului silvic.

În perioada 1944-1947 organul silvic central a fost Direcția gospodăriei forestiere subordonată direct Direcției principale a serviciului silvic din URSS. În teren activau 28 de întreprinderi silvice divizate nemijlocit în districte și cantoane silvice.

În anul 1947 a fost constituit Ministerul gospodăriei forestiere (în teren a rămas aceeași structură), care a activat până în anul 1953.

În perioada menționată (1944-1953) autoritățile silvice centrale îndeplineau funcția de gestionar al fondului forestier de stat, exercitând concomitent controlul asupra gospodăriei pădurilor aflate în subordinea altor deținători.

În perioada 1953-1961 ramura silvică a fost inclusă în cadrul Ministerului Agriculturii și Alimentației. Subdiviziunile erau 14 întreprinderi silvice (cu divizarea în ocoale, districte, cantoane etc.). Aparatul central era constituit din cinci secții (autogestiune, silvicultură, economie și finanțe etc.).

În anul 1961 (aprilie) silvicultură a fost separată de agricultură într-o structură aparte (Direcția generală păduri și protecția mediului) de pe lângă Sovietul de Miniștri. Întreprinderile silvice au fost restructurate în întreprinderi silvice mecanizate cu mărirea suprafețelor aflate în gestiune, iar după dizolvarea întreprinderilor de exploatare (1962), li s-au atribuit și funcțiile de exploatare (14 întreprinderi).

Din anul 1966, în baza Direcției generale păduri, a fost constituit Comitetul de Stat pentru gospodăria forestieră din cadrul Sovietului de Miniștri al republicii. În subordine acestuia activau 13 întreprinderi silvice mecanizate (divizate în: ocoale silvice, districte,

cantoane), 4 stații de ameliorare silvică (divizate în: sectoare de producere, districte, cantoane), 1 întreprindere de exploatare, stația de cercetări și normări în domeniul muncii. În anul 1971 în cadrul lui s-a constituit (în baza ocolului silvic Lozova) prima rezervație naturală din țară ”Codrii”). Aparatul central al Comitetului constituia: 1 direcție și 7 secții. Funcțiile de bază ale autorității silvice centrale constituiau în gestionarea fondului forestier de stat, controlul de stat în acest domeniu pe întreg fondul forestier național indiferent de subordonarea departamentală.

În anul 1978 (ianuarie), Comitetul de stat al gospodăriei forestiere a fost reorganizat în Ministerul gospodăriei forestiere. În subordine Ministerului activau asociații silvice de producție, 21 întreprinderi silvice, 2 întreprinderi silvo-cinegetice, 1 rezervație naturală, 1 asociație silvică de știință și producere, centrul de organizare științifică a muncii și gestionare a producerii, stația de combatere a bolilor și dăunătorilor forestieri. Aparatul central al Ministerului era divizat în 5 direcții, 9 secții. Funcțiile principale erau: elaborarea și aplicarea politicii de stat în domeniul silvic, controlul de stat vizavi de starea folosirea, paza, protecția și regenerarea pădurilor independent de apartenența departamentală.

Din anul 1988 (septembrie) Ministerul gospodăriei forestiere a fost desființat, autoritatea silvică centrală fiind încadrată în Comitetul de Stat pentru gospodăria silvică și protecția mediului (Asociația de Stat “Moldsilva”), având funcțiile de gospodărire a fondului forestier. Funcțiile de control au trecut în cadrul structurii de protecție a mediului (direcție specială). În subordine Asociației au fost constituite 18 întreprinderi silvice, 3 rezervații naturale.

În continuare (anul 1990, noiembrie); Asociația “Moldsilva” a fost reorganizată în Direcția păduri și rezervații naturale din cadrul Departamentului Protecția Mediului Înconjurător și Resurse Naturale, având în subordine 17 întreprinderi silvice și 4 rezervații naturale, păstrându-și practic aceleași funcții.

În anul 1993 în baza Direcției păduri a fost reconstituită Asociația de Stat “Moldsilva”) în cadrul aceluiași Departament, adăugându-se și încă o rezervație naturală).

Din anul 1994)mai) până în anul 1997 (iunie) Asociația de Stat “Moldsilva” a activat în cadrul Ministerului Agriculturii și Alimentației.

Agenția de Stat pentru Silvicultură “Moldsilva” a fost creată în baza Serviciului Silvic de Stat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 557 din 28 iunie 2001 “Cu privire la reorganizarea Serviciului Silvic de Stat” (în continuare A.S.S. “Moldsilva”).

A.S.S. “Moldsilva” este autoritatea centrală în domeniul silviculturii și se subordonează Guvernului Republicii Moldova.

Referitor la diversitatea biologică A.S.S. “Moldsilva” i-au fost atribuite următoarele sarcini și atribuții:

- asigurarea continuității și a biodiversității naturale a pădurilor;
- asigură promovarea speciilor autohtone valoroase;
- organizează producerea, utilizarea și controlul genetic al materialelor forestiere de reproducere;
- elaborează și organizează aplicarea măsurilor privind conservarea pădurilor din ariile naturale protejate de Stat.

A.S.S. “Moldsilva” are în subordine:

- întreprinderi de stat pentru silvicultură – 19
- rezervații naturale de Stat – 4
- Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice.

Aparatul central al A.S.S. “Moldsilva” este constituit din următoarele direcții:

- Direcția fond forestier și producere
- Paza și protecție
- Direcția administrativă
- Direcția finanțe și juridică
- Direcția marketing
- Garda forestieră.

Activitatea direcției Agenției a întreprinderilor și rezervațiilor este reglementată prin statutele și regulamentele de organizare ale lor și printr-un set de norme tehnice, instrucțiuni pe domenii aprobate de către Guvernului Republicii Moldova și autoritatea silvică centrală.

Agencia de Stat Relații Funciare și Cadastru

Agencia de Stat Relații Funciare și Cadastru a fost creată prin Hotărârea Guvernului nr. 1000 din 19 septembrie 2001 “Cu privire la Regulamentul, structura și statele de personal ale Agenției de Stat Relații Funciare și Cadastru” (în continuare – Agenție) și este în calitate de organ al administrației publice centrale care asigură realizarea poliției statului în domeniul administrării fondului funciar și reglementarea relațiilor funciare, cadastrului, geodeziei, cartografiei, topografiei și prospecțiunilor tehnice.

Are următoarele atribuțiuni (secțiunea 2)

- argumentează și stabilește, în comun cu autoritatea centrală pentru mediu, hotarele terenurilor cu regimuri speciale de conservare a naturii, ale celor ce urmează a fi ameliorate prin împădurire și alte metode, precum și ale celor ce țin de fondul ariilor naturale protejate de stat, ce urmează să fie regenerate și ale celor ce aparțin rezervațiilor.

Ministerul Apărării

- Regulamentul Ministerului Apărării aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 184 din 29 februarie 2000 nu stabilește atribuții în domeniul gestionării resurselor forestiere în pofida faptului prezenței lor (420 ha).

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

- Regulamentul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 541 din 28 iunie 2001 prevede următoarele sarcini:
  - ...dezvoltarea sistemelor... de conservare a solului, de menținere a echilibrului ecologic;...

Ministerul Transporturilor

Administrația publică locală

În conformitate cu Legea privind administrația publică locală nr.310-XXII din 7 decembrie 1994.

Art.17 Atribuțiile consiliului sătesc

e) aprobă programele locale de refacere și protecție a mediului înconjurător;

Art. 40 Atribuțiile primăriei, ale comitetului executiv raional

p) iau măsuri pentru protecția mediului înconjurător, în conformitate cu dispozițiile organelor centrale de specialitate;

Comunitatea locală

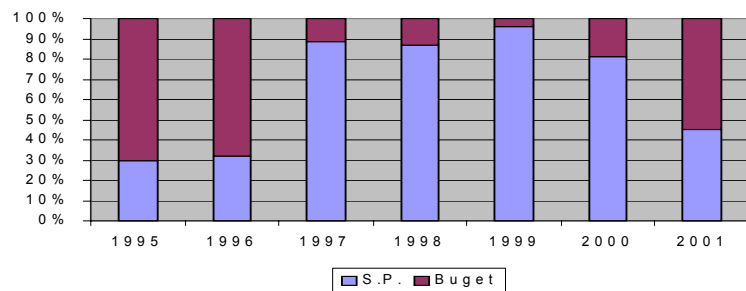
- Comunitatea locală este reprezentată prin populație, diverse NGO, instituții de învățământ preșcolar, școlar etc. și influențează asupra stării diversității biologice forestiere prin:
  - utilizarea produselor lemnoase ca combustibil pentru încălzire, materiale pentru construcții rurale;
  - folosirea produselor nelemnoase în alimentare pentru oameni și animale (ciuperci, fructe de pădure, plante medicinale, fân, pășuni ș.a.);
  - ca surse de venituri prin comercializarea produselor sus menționate;
  - admiterea valorilor științifice a DBF din zona respectivă;
  - neimplicarea în asigurarea menținerii și conservării DBF.

Tabelul nr.7

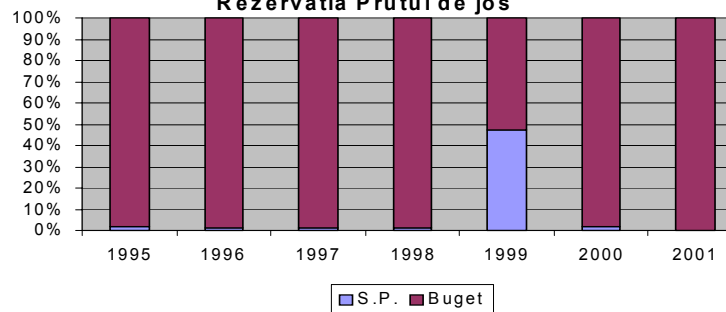
Finanțarea rezervațiilor științifice în perioada 1995-2001

	1995			1996			1997			1998			1999			2000			2001 plan		
	Chelt. mii lei	S.P. %	Buget %	Chelt. mii lei	S.P. %	Buget %	Chelt. mii lei	S.P. %	Buget %	Chelt. mii lei	S.P. %	Buget %	Chelt. mii lei	S.P. %	Buget %	Chelt. mii lei	S.P. %	Buget %	Chelt. mii lei	S.P. %	Buget %
Codrii	220,5	29,84	70,16	546,2	32,04	67,96	364,6	88,78	11,22	460,8	88,74	13,26	511,4	96,09	3,91	813,9	81,40	18,60	1183,25	44,95	55,05
Plaiul Fagului	295,9	32,85	67,15	433,5	55,52	44,48	384,9	68,69	31,31	412,8	69,14	30,86	539,1	92,02	7,98	932,3	90,36	9,64	1446,41	62,73	37,27
Pădurea Domnească	200,7	52,29	40,71	324,1	72,66	27,34	343,7	100,00	0,00	304,9	87,57	12,43	535,8	94,77	5,23	737,0	98,34	1,86	1158,60	75,82	24,18
Prutul de Jos	110,5	1,54	98,46	143,2	0,42	99,58	109,8	1,28	98,72	158,3	1,07	98,93	179,4	47,05	52,95	191,3	1,67	98,33	33,02	0,00	100,00
Total	827,6	30,88	69,12	1447,0	40,16	59,84	1203,0	64,69	35,31	1336,8	61,13	38,57	1765,7	82,48	17,52	2674,5	67,94	32,06	3821,28	45,88	54,12

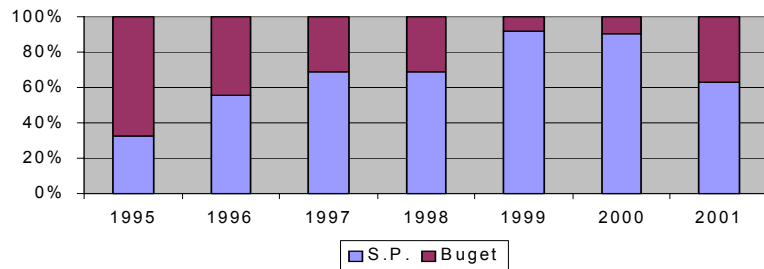
Rezervatia Codrii

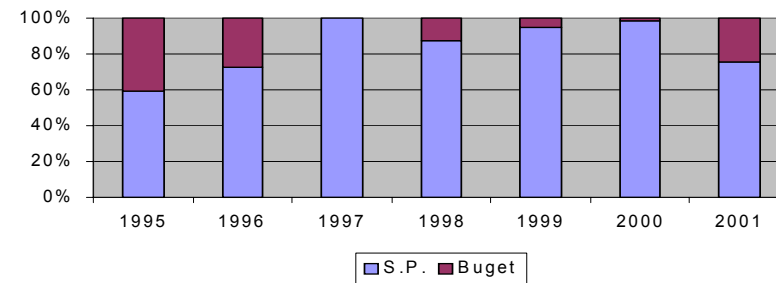
Rezervatia Prutul de jos

Rezervatia Plaiul Fagului

Rezervatia Padurea Domneasca

4. Analiza cadrului legislativ și normativ

Convențiile internaționale și Hotărârile Conferințelor Ministeriale

După Conferința Națiunilor Unite pentru Dezvoltare de la Rio de Janeiro (1992) pentru pădurile europene au fost elaborați criterii și indicatori ai gestionării durabile confirmați pentru implementare prin hotărârile Conferințelor Ministeriale de la Helsinki (1993) și Lisboa (1998):

1. Conservarea și ameliorarea resurselor forestiere, a contribuției lor în circuitul global al carbonului;
2. Menținerea sănătății și vitalității ecosistemelor forestiere;
3. Menținerea și încurajarea funcțiilor de producție a pădurilor (produsele lemnoase și nelemnoase);
4. Menținerea, conservarea și ameliorarea diversității biologice în ecosistemele forestiere;
5. Menținerea și ameliorarea funcțiilor de protecție (îndeosebi a solului și apei);
6. Menținerea altor beneficii și condiții socio-economice.

Pentru diversitatea biologică forestieră au fost propuse următoarele:

1. Conservarea și ameliorarea biodiversității rămâne un element operațional esențial a gestionării durabile și este abordat de o manieră adecvată în același timp cu alte obiective fixate pentru păduri prin politică și reglementări forestiere.
2. Conservarea și ameliorarea biodiversității forestiere trebuie să fondeze sisteme de evaluare a acesteia, specifice, practice și într-un bun raport calitativ și eficace cu metodelor de evaluare a impactului exercitat asupra ei prin tehnicile de amenajament și dezvoltare adoptate pentru păduri.
3. În măsură posibilă, tăierea și volumul exploatărilor în parcelele forestiere și alte unități elementare de gestiune vor conține și întreagă gamă de variații *in situ*, conservând și protejând diversitatea habitatelor. Gestiunea vizează și diversitatea habitatelor forestiere.
4. În măsură posibilă se va conveni pentru încurajarea instalării a asociațiilor de taxoni naturali a speciilor principale din pădurilor gestionate, favorizând structura eterogenă a populațiilor.

Indicatorii cantitativi a biodiversității forestiere au fost propuși următorii:

1. Schimbările survenite în suprafața:

- a) Tipurilor de păduri naturale și seminaturale;
  - b) Rezervelor forestiere strict protejate;
  - c) Pădurilor protejate prin regim de management
2. Schimbările în numărul și procentajul speciilor în raport cu numărul total de specii forestiere (folosind referința la listele IUCN, Consiliului Europei și Directivelor privindabilitatele europene);
  3. Schimbările în proporția utilizării resurselor genetice forestiere (rezervele de gene forestiere, colecții etc) diferențele între specii indigene și introduse.
  4. Schimbările în proporția amestecului din 2-3 specii.
  5. Raportul suprafeței regenerare naturale la suprafața generală a regenerărilor.

Cadrul legislativ

Legile Republicii Moldova care au referința la diversitatea biologică forestieră sînt următoarele:

- Codul silvic (nr. 887 din 21.06.1996);
- Legea Regnului animal (nr. 439-XII din 27.04.1995)
- Legea privind protecția mediului înconjurător (nr. 1515-XII din 16.06.1993);
- Codul funciar (nr. 828-XII din 25.12.1991);
- Legea cu privire la resursele naturale (nr. 1102-XIII din 06.02.1997);
- Legea privind fondul ariilor naturale protejate de stat (nr. 1538-XIII din 25.02.1998).

De asemenea, și Hotărârile Parlamentului Republicii Moldova:

- Cu privire la aprobarea Strategiei naționale și a Planului de acțiune în domeniul conservării diversității biologice;
- Pentru aprobarea Strategiei dezvoltării durabile a sectorului forestier din Republica Moldova.

Codul silvic (nr. 887 din 21.06.1996)

Art. 3 Noțiune de pădure

Art.10. Obiectele administrării și gospodăririi fondului forestier

- a) dezvoltarea durabilă a pădurilor și menținerea în ele a biodiversității.

Art.12. Sarcinile autorității silvice centrale

(6) În domeniul rezervațiilor și altor arii protejate de pe terenurile din fondul forestier, autoritatea silvică centrală:

(a) elaborează și organizează aplicarea măsurilor privind regenerarea, conservarea și redresarea ecologică a pădurilor;

Art.51. Regenerarea naturală a pădurilor

(2) La regenerarea naturală se va acorda prioritate arboreturilor din speciile autohtone, regenerate din semințe, urmărindu-se conservarea genofondului și asigurarea continuității funcțiilor lor;

Art.52. Regenerarea artificială a pădurilor

(3) Lucrările de regenerare trebuie să fie executate cu materialul forestier de reproducere provenit din sectoare de seminceri, plantații-mamă de butași și din din seminceri autohtoni.

Art. 53 Îngrijirea pădurilor

Strategia dezvoltării durabile a sectorului forestier din Republica Moldova

Strategia dezvoltării durabile a sectorului forestier din Republica Moldova a fost aprobată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 350-XV din 12 iulie 2001.

Programul de conservare a biodiversității forestiere va include o serie de activități de importanță primordială, inclusiv:

- a) extinderea regenerării naturale a arboretelor prin aplicarea tratamentelor care permit conservarea și realizarea de arborete cu structuri orizontale și verticale optim diversificate;
- b) ajustarea sistemului de arii protejate la cerințele reprezentativității întregului spectru variativ al ecosistemelor forestiere, constituirea unei rețele ecologice de păduri cu o protecție mai sigură și păduri de interes deosebit pentru a conserva și restabili ecosistemele forestiere reprezentative sau de a le ocroti pe cele amenințate;
- c) conservarea și consolidarea formelor de relief prin împădurirea pe baze stațional-tipologice a unor teritorii supuse alunecărilor și erodate pluvial;
- d) integrarea problematicii conservării biodiversității pădurilor în concepția și practica amenajărilor silvice;
- e) completarea criteriilor de zonare funcțională a pădurilor cu elemente suplimentare referitoare la conservarea biodiversității, inclusiv a resurselor genetice forestiere;
- f) interzicerea substituirii pădurilor autohtone prin introducenți și specii exotice fără o testare prealabilă profundă de durată;
- g) renunțarea treptată de la combaterea chimică a dăunătorilor forestieri și aplicarea prudentă a metodelor de combatere biologică a dăunătorilor, care pot diminua biodiversitatea și distruge echilibrul natural al pădurilor;
- h) interzicerea defrișării nejustificate a pădurilor și a vegetației forestiere din afara fondului forestier;
- i) stoparea fragmentării sau distrugerii habitatelor naturale silvice, care se soldează cu reducerea indivizilor supraviețuitori și consecințele negative ale inbreeding-ului, driftului genetic și pierderea diversității genetice;

- j) menținerea diversității speciilor prin desfășurarea unor programe speciale pentru conservarea taxonelor rari și vulnerabili și stabilirea cadrului normativ pentru protecția lor eficientă;
- k) asigurarea conservării speciilor cu importanță mondială;
- l) elaborarea și punerea în aplicare a unor programe de sensibilizare a publicului și factorilor de decizie privind importanța conservării biodiversității pădurilor, precum și de antrenare a organizațiilor nonguvernamentale la aceste activități;
- m) pregătirea personalului ingineresc capabil să implementeze obiectivele menționate.

Actele normative care reglementează gestionarea pădurilor

1. Regulamentul cu privire la arenda pădurilor.
2. Regulamentul cu privire la principiile și modul de determinare și aprobare a posibilității de recoltare a masei lemnoase.
3. Regulamentul cu privire la eliberarea lemnului pe picior.
4. Regulamentul cu privire la recoltarea ierbii și pășunatului vitelor pe terenurile din fondul forestier.
5. Regulamentul cu privire la modul de folosire a pădurii în scopuri de recreiere.
6. Regulamentul cu privire la modul de folosire a terenurilor din fondul forestier în scopuri de cercetări științifice.
7. Regulamentul cu privire la modul de plată pentru folosințele silvice.
8. Regulamentul cu privire la modul de stimulare economic a folosirii raționale, regenerării, pazei și protecției pădurilor.
9. Regulile de prevenire și stingere a incendiilor de pădure.
10. Statutul serviciului silvic de stat.
11. Regulamentul cu privire la protecția pădurilor contra bolilor și dăunătorilor.
12. Regulile sanitare în pădurile Republicii Moldova.
13. Îndrumări tehnice privind îngrijirea și conducerea arboretelor în fondul forestier.
14. Îndrumări tehnice privind delimitarea și inventarierea parchetelor în păduri.
15. Îndrumări tehnice privind alegerea și aplicarea tratamentelor.
16. Îndrumări tehnice privind evaluarea vînatului.
17. Îndrumări tehnice privind conservarea fondului cinegetic.
18. Îndrumări tehnice privind amenajarea cinegetică.
19. Norme tehnice privind amenajarea pădurilor.

20. Îndrumări tehnice privind crearea bazei semincere în fondul forestier.
21. Îndrumări tehnice cu privire la evidențierea și conservarea fondului genetic forestier.
22. Îndrumări tehnice pentru efectuarea controlului tehnic a lucrărilor de împădurit.

Amenajarea pădurilor

În conformitate cu art. 71-73 Codului silvic amenajamentul silvic include un sistem de măsuri pentru asigurarea gospodăririi raționale a terenurilor din fondul forestier și realizării folosințelor silvice, regenerarea eficientă, paza și protecția pădurilor, promovarea unei politici tehnico-științifice unice bazate pe concepția de dezvoltare a silviculturii.

În baza amenajamentului silvic se operiază în ansamblu folosirea terenurilor din fondul forestier și folosințele silvice pe perioada anterioară și se elaborează principiile de bază cu privire la organizarea administrării gospodăriei silvice pe perioada următoare.

Amenajamentul silvic stabilește gospodărirea pădurilor respectând și aplicând principiile:

- continuității;
- eficacității funcționale
- folosirii raționale a resurselor forestiere
- stabilității ecologice.

Amenajarea pădurilor din Republica Moldova a avut loc în anii 1935, 1957, 1975, 1985 și ultima începând cu 1992 și până în prezent.

Amenajamentul silvic este principalul mijloc de promovare a politicii forestiere, stând la baza planificării medii și pe termen lung și a gospodăririi fondului forestier.

Pentru îmbunătățirea lucrărilor de amenajare silvică și sporirea influenței lor în cunoașterea pădurilor și gestionarea durabilă este necesar:

- elaborarea unui sistem național de amenajament, ținând cont de condițiile ecologice, sociale și economice ale Republicii Moldova;
- stabilirea prin amenajament a stării diversității biologice forestiere și a măsurilor de menținere, conservare și ameliorare a ei;
- elaborarea tipologiei ecosistemelor forestiere;
- concretizarea clasificării pădurilor în categorii funcționale;
- revizuirea și stabilirea vârstelor exploatabilității, argumentându-le științific;

- mărirea volumului de informații privind starea fondului forestier necesar pentru planificarea activităților;
- extinderea lucrărilor de amenajare asupra întregului teritoriu al fondului forestier și al vegetației forestiere din afara acestuia;
- dotarea personalului amenajistic cu aparataj modern;
- aplicarea tehnologiilor GIS și GPS în lucrările de cartare.

Concluzii:

Analizând cadrul juridic și a instituțiilor specializate de a acționa pentru aplicarea prevederilor legate de conservare a biodiversității forestiere se menționează următoarele:

- în Codul Silvic nu sînt reflectate larg principalele momente privind menținerea și conservarea DBF (stațiuni forestiere, ecosisteme, nivel genetic, landsaftic);
- lipsește Legea cu privire la fondul cinegetic și protecția vînatului, care ar reglementa relațiile în domeniul utilizării resurselor cinegetice și ar înlocui scăpările și lacunele admise în Legea regnului animal;
- lipsește Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei dezvoltării durabile a sectorului forestier;
- actele normative care constituie regimul silvic au fost elaborate în trecut și nu permit realizarea măsurilor de menținere și conservare a biodiversității forestiere;
- actele legislative, care au referință la DBF necesită modificări, reieșind din ratificarea Republicii Moldova a unor convenții internaționale;
- în regulamentele de funcționare a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerului Apărării, Ministerului Transporturilor, Agenției de Stat Resurse Funciare și Cadastru sînt necesare modificări stabilind clar responsabilitățile privind DBF;
- în cadrul Agenției de Stat pentru Silvicultură „Moldsilva” lipsește subdiviziunea, care ar avea funcțiile de rezolvare a problemelor legate de menținerea și conservarea DBF, coordonarea și supravegherea activităților rezervațiilor științifice și în alte arii naturale protejate de stat;
- în cadrul altor autorităților centrale de specialitate și de administrare publică locală lipsesc structurile specializate în domeniul protejării DBF;
- DBF din cadrul rezervațiilor științifice este mai bine studiată și protejată, alta este situația cu cea din alte arii naturale protejate de stat din păduri cu regim de protecție și de

gospodărire. Într-o situație cu totul deplorabilă se află DBF din pădurile aflate în gestiunea altor deținători și din terenurile cu vegetație forestieră din afara fondului forestier;

- Lipsește mecanismul de finanțare a DBF;
- Finanțarea rezervațiilor științifice și a activităților privind menținerea, conservarea și ameliorarea DBF este insuficientă;
- În obligațiunile funcționale ale personalului silvic și regulamentele de funcționare a sectorului, ocolului și întreprinderii nu sînt concretizate atribuțiile și responsabilitățile privind starea DBF;
- Este insuficient și incompetent controlul de stat în domeniul DBF.

5. Resursele umane din sectorul forestier

În sectorul forestier al Republicii Moldova activează 4644 persoane, inclusiv:

- a autorităților silvice de stat – 4584 persoane;
- alte categorii de autorități – 60 persoane.

Muncitorii constituie 2543 persoane (55%), iar specialiștii silvici 2101 persoană (45%). Din numărul angajaților 25% o constituie femeile.

Din toți angajații în silvicultură se pot evidenția următoarele categorii, activitatea cărora influențiază starea diversității biologice forestiere (la 01.01.2001):

Tabelul nr. 8

	În întreprinderi	În rezervații	În total Moldsilva ASS
1. Pădurari	1029	43	1072
1. Maiștri	188	7	195
2. Adjuncți ai șefului	65		65
3. Șefi ocol	72		72
4. Sp.cinegetician	11	3	14
5. Ing. Protecția pădurilor	18	4	22
6. Ing.regenerarea pădurilor	17		17
7. Ing. Fond forestier	18	2	20
8. Ingineri silvici șefi	18	4	22
9. Director	19	4	23
10. Colaboratori științifici	-	13	13
11. Specialiști ai Agenției	10	-	10
Total	1465	80	1545

După pregătirea profesionistă situația în Agenția de Stat pentru Silvicultură „Moldsilva” este următoare:

Tabelul nr.9

	studii			
	Medii	Medii speciale	Superioare	Cursuri de perfecționare
1. Șefi ai direcțiilor, directori, ingineri silvici șefi, 100%	-	31	69	22
2. Șef secții, colaboratori științifice, șefi ocol, adjuncți, 100%	9	36	55	15
3. Maiștri, 100%	4	80	16	66
4. Pădurari, de vânătoare, 100%	56	41	3,2	0,3

Concluzii:

- Pregătirea angajaților silvici responsabili de menținerea, conservarea și ameliorarea biodiversității forestieră este insuficientă;
- Lipsesc managerii în domeniul ariilor naturale protejate de stat.

6. Planul de acțiuni în domeniul conservării diversității biologice forestiere

Acțiuni	Perioada de implementare	Costuri, mln. Lei	
1	2	3	4
Perfecționarea politicilor, legislației și a cadrului instituțional			
1. Elaborarea modificărilor și schimbărilor în Codul Silvic referitoare la biodiversitatea forestieră	2002	0,050	
2. Elaborarea Legii cu privire la fondul cinegetic și protecția vânatului	2002	0,050	
3. Elaborarea Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei dezvoltării durabile a sectorului forestier	2002	0,15	
4. Elaborarea actelor normative privind:	2002		
• Recomandări privind menținerea și conservarea stațiunelor forestiere	2002-2003	0,2	
• Norme tehnice și recomandări privind resursele genetice forestiere	2002-2003	0,05	
• Norme tehnice privind reconstrucția ecologică a pădurilor	2001-2002	0,10	
• Norme tehnice și instrucțiunea amenajării pădurilor	2001-2002	0,05	
• Regulamentul privind certificarea pădurilor și a produselor pădurii	2001-2002	0,05	
5. Elaborarea Programului de Stat pentru regenerarea și împădurirea terenurilor fondului forestier	2002	0,3	
6. Elaborarea Programului de Stat a terenurilor cu vegetație forestieră	2002	0,3	
7. Efectuarea modificărilor în Regulamentele de funcționare a MAÎA, ASRFC, MA, MT în scopul stabilirii responsabilităților în domeniul protejării BDF	2002	-	
8. Crearea în cadrul autorității centrale a Direcției biodiversității forestiere și ariilor protejate	2002	0,05	
Cercetare științifică și monitoring forestier			
1. Elaborarea tipologiei forestiere	2002-2005	0,5	
2. Analiza stării reale și a tendințelor evoluției fondului forestier	2002-2003	0,5	
3. Evidențierea stațiunilor și a ecosistemelor	2002-2003	0,4	
		0,8	

forestiere valoroase și importante			
4. Cercetarea la nivel genético-populațional a rezervelor forestiere, formarea noii baze semincere	2002-2005	0,05	
5. Elaborarea și aprobarea criteriilor și indicilor biodiversității forestiere	2002-2003	0,05	
6. Efectuarea evidenței de stat a resurselor forestiere	2003	0,5	
	2008	0,5	
	2013	0,5	
	2018	0,5	
7. Elaborarea Raportului național cu privire la starea resurselor forestiere	2004	0,1	
	2009	0,1	
	2014	0,1	
	2019	0,1	
8. Elaborarea hărții generale “Pădurile Republicii Moldova”	2004	0,05	
9. Elaborarea și editarea setului CD-uri “Amenajamentele întreprinderilor de stat pentru silvicultură”	2004	0,1	
10. Estimarea valorică a pădurilor și funcțiilor exercitate	2004-2005	0,5	
Programe de conservare a biodiversității forestiere			
1. Implementarea Programului de Stat de regenerare a pădurilor și împădurire a terenurilor fondului forestier	2002-2020 (25 000 ha)	550	
2. Împlementarea Programului de Stat de extindere a terenurilor cu vegetație forestieră	2002-2020 (130 000 ha)	2600-3000	
3. Efectuarea lucrărilor de amenajare în pădurile altor deținători și în terenurile cu vegetație forestieră	2004-2006	2,1	
4. Efectuarea lucrărilor de estimare a produselor nelemnoase a pădurilor Republicii Moldova	2005-2006	0,9	
5. Constituirea parcului național „Codrii Orheiului”	2003		
6. Constituirea rezervației biosferice „Prutul de Jos”	2004		
Acțiuni informațional-educative			
1. Introducerea în cursurile universitare, colegiale a disciplinilor legate de biodiversitatea forestieră			

<p>2. Elaborarea programelor diferențiate de perfecționare a cadrelor privind conservarea DBF pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> -managerii ariilor protejate - managerii întreprinderilor - personalul ingineresc - maiștrii, tehnicieni - pădurari <p>4. Editarea prospectelor, broșurelor pentru diferite instituții și populație</p> <p>5. Organizarea seminarelor de lucru pentru deținătorii de fond forestier și terenuri cu vegetație forestieră</p> <p>6. Organizarea conferințelor internaționale consacrate DBF</p>			
---	--	--	--

BIBLIOGRAFIE

1. Cadastrul Funciar al Republicii Moldova la 1 ianuarie 2001. mun. Chișinău, 2001.
2. Biodiversitatea vegetală a Republicii Moldova. Centrul Editorial al USM, Chișinău, 2001.
3. Victor Giurgiu. Amenajarea pădurilor cu funcții multiple. Editura Cereș, București, 1988.
7. Академику Л.С. Бергу – 125 лет: Сборник научных статей. Biotica Bendery, 2001.
8. Legislația ecologică a Republicii Moldova 1999-2000. Chișinău, 2001.
9. Raport național cu privire la starea fondului forestier al Republicii Moldova .Chișinău, 1997.
10. Marian GH. Tudoran „Amenajarea pădurilor Republicii Moldova”, Editura „Pentru viață” 2001.
11. Marian Gh. Tudoran „Pădurile Moldovei de la răsărit de Prut”. Editura „Pentru viață”, 2001.
12. Cartea Roșie a Republicii Moldova. Ediția a doua. Știința, 2001.
13. Legislația ecologică a Republicii Moldova. Editura Cartier, 1997.
14. Legislația ecologică a Republicii moldova (1996-1998), Chișinău, 1999.